

DEBRECZEN

A DEBRECENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben: **Előfizetési ár vidékre:**
 Egész évre... 12.- kor. **Egész évre... 18.- kor.**
 Félévre... 6.- kor. **Félévre... 9.- kor.**
 Egyes szám ára 4 fillér. **Egyes szám ára 6 fillér.**

Felelős szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.
 Lapkiadó:
MOROVITZ ZSIGMUND.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Darabos-utca 7. szám alatt.
 :: Telefon 412. szám. ::

Utazás egy felségjog körül.

Írta: dr. Kalmár Antal.

Az 1888. XVIII. t.-cikk akképpen rendelkezik, hogy a három évet kiszolgált öreg katonák, mint első évfolyambeli tartalék és a három utolsó sorozási évfolyambeli póttartalék légnysége — amennyiben azt különös körülmények követelik, — a király parancsára tényleges szolgálatfételre egy évre visszatartható — illetve egy évre behívható.

A törvény meghozatalakor senki sem gondolt arra, hogy az itt dekretált katonai felségjog a kiegészítő törvény 12-ik szakaszában kifejezetten bevett ujoncmegajánlási jognak a kijátszására is felhasználható lesz és senki sem sejtette, hogy ezek a «különös körülmények» akkor fognak bekövetkezni, ha majd az ujoncmegajánlási jogával él az ország.

A törvény tizenötöstendéig csendesen meghuzta magát a törvénytárban s mindaddig nem alkalmazkodott a nemzetnek, amíg a magyar országgyűlés rendesen beszofigáltatta az ujoncokat.

Mikor azonban az 1903-iki nagy obstrukció alkalmával Bécs nem kapta meg az ujoncokat: belekapaszkodott a törvény különös körülményeinek a kitételeibe és Tisza István felvilágosítására a törvény eme kitételét úgy értelmezte — hogy a különös körülmények alatt azt kell érteni, ha az országgyűlés az ujonco-

kat nem szavazza meg. E hamis törvénymagyarzatnak az eredménye azután az lett, hogy az 1903. október elsején szabadságolando öreg katonákat további tényleges szolgálatfételre — visszatartának, a póttartalékosokat pedig december 7-ikén egy éves tényleges szolgálatfételre behívták.

A nemzet végtelenül ebből Bécsnek ezen törvénytelen vakmerőségén, az országgyűlési elrendék izgatta is az országot, hogy a törvénytelen királyi parancsnak egyetlenegy póttartalékos sem köteles engedelmessé, s midőn az eset a Fejérváry kormány darabont uralma alatt megismétlődött: az akkori vezértő-bizottság képviselőtársaságában Bánffy Dezso 1905. június 21-ikén a képviselőházban határozati javaslatot terjesztett elő, amelynek értelmében az országgyűlés képviselőháza tiltakozott az ellen, hogy a póttartalékosok behívása az ujoncmegajánlás jogának a kijátszására használtassék föl.

Már most jött a véderőreformról szóló törvényjavaslatot, amelynek a 43-ik szakasza azt, ami az 1888. XVIII. törvénycikkben már úgy is benne van: a törvényjavaslatba újból fölveszi, Apponyi pedig azt követeli, hogy ez töröltesék, vagy adjon a kormány olyan törvény-magyarazati garanciát, hogy a nemzet ujoncmegajánlási jogát ki ne lehessen jűtszani.

Erre Khuen a Bécsből hozott vívmányként azt feleli, hogy a nemzet ujoncmegajánlási jogát senki sérteni, avagy csorbítani nem akarja. Amde nem erről van szó, hanem arról, hogy mikor van meg a királynak az a joga, hogy a

«különös körülmények»-nél fogva a póttartalékosokat behívassa?

Ez a kérdések kérdése, tehát az, hogy a különös körülmények mikor állanak be? Erre nem felelt meg Khuen, de sajnos nem felelt meg még arra a magyar országgyűlésen senki sem.

És sajnos, bármilyen nagy tisztelője vagyunk különben Apponyinak, ki kell mondanunk, hogy amit Apponyi 1912. január 22-ikén mondott a képviselőházi nagy beszédében: az szintén igen nagy közjogi tévedés. Apponyi ugyan is azt mondta, hogy a «különös körülmények» alatt egy különleges külpolitikai és katonai helyzetet kell érteni — és csak ebben az esetben hívhatók be királyi parancsra a póttartalékosok.

Nem, nem ezt kell érteni.

Amde, hogy mit: azt világosan megmondja a törvény megalkotása, a véderőbizottság jelentése és az 1888. június 7-ikén kibocsátott 20.743. számú honvédelmi rendelet

Ezekben pedig az áll, hogy a különös körülmények akkor következnek be, ha a sorozás alá kerülő ifjúságot valami járványszerű kór kipusztítja, vagy a hadköteles ifjúság annyira fejletlen, hogy mindezen fenforgó körülményeknél fogva a rendes ujoncállomány ki nem állítható: ezekben az esetekben a póttartalékosok királyi parancsra tényleges szolgálatfételre behívhatók.

Ezt a katonai felségjogot mi a királynak csak huszonnégy év óta adtuk és amikor a magyar országgyűlésen arról van szó, hogy miért

AZ EMPIRE-BUTOR.

Írta: Berczik Árpád.

Bágyadtan nézett ráni, a keserűség gunyományával szája szögletében.

— Ilyenek maguk, egytől-egyig mindnyőjén.

— Milyenek vagyunk?

— Szárazok, szívtelenek, nagy érzésre képtelenek. Akik nem tudnak különbséget tenni nő és nő között. Csak szerelem legyen, akark: kinéjja...

— Csalódik nagyságos asszonyom, meg fogom magyarázni álláspontunkat a szerelmek ügyében.

Ella nem volt kíváncsi a magyarázatomra. Én megértettem. Hogyis ne volna megsértve egy szép, fiatal, eszes és kedves nő, aki folyton célozgat és akit nem akarok megérteni.

Hallgatva ültünk egymással szemben... Ella még egy csésze teával kínált meg, aztán cigarettára gyújtott és elémbé tartotta a gyufát.

— Látja ezt a gyufát?... Hogy ég? Nos, ez többet ér maguknál — mindnyájuknál. — Merit tud — érti? tud — mit tud? Égni tud? Holott magát meg sem lehet gyújtani.

Es eldobta a gyujtót megvetőleg.

— Egy gyufát sem érnek már maguk, — férnak.

— És maguk asszonyok? — kértem én.

— Mi még nem égtünk ki. O, bennünk nagy érzések szunyadnak, csak ki kell hantolni. De maguk ahhoz nem értenek. Vagy jobban mondva: kényelmesek. Egy tisztességes, egy urihölgy igen alkalmatlan és kényelmetlen. Nagy tőher, amelyetől nem olyan könnyű szabadulni, mert nem lehet lerázni és végkiéigíteni. Nálunk igényeink vannak s ez magukat untatja. Mit vegyenek goridot a nyakukba, amikor van kényelmes szerelmis is. S utóvégre...

— Mit utóvégre?

Ella kidugta pici lábát a suhogó pongyola alól....

— Utóvégre azoknak is csak olyan lábacskaik vannak, mint nekünk. És olyan a természetük, a szemük, az ajkuk, a foguk, mit tubom én, mit mindentűk. Az, ami nekik nincs meg, ami csak nekünk van meg... ahhoz meg maguknak érzékük nincs. Azt nem keresik. Szív, ész, műveltség, modor, nevelés — meg a többi... ugyan melyik éfrfi keresi manapság ezeket a cikkeket? Lihogott és megbotránkozás rezgett minden szavából....

— Viszony kell maguknak vagy ismeretlenség, vagy éppen csak kaland... hogy mivel, az maguknak mindegy. Mert ami az emberben előkeőbb és magasabb, ami mélyebb és igazabb, nincs meg a kaszinói étapon. Tudja, barátom, mit tennék, ha férfinak születtem volna?

— Nos?

— Hát — hát — biz én szégyelném magamat, holott maga....

— Ugy-e, én legkevésbé sem szégyellem magamat?

— Egyáltalán nem, sőt olyan tüntető megelégedéssel fóbázza a lábát és himbálja magát, mintha Romeo sohasem halt volna meg és — hogy a klasszikus példaként maradjak — Hero sohasem vett volna uszóleckét a Boszporusban. Nincs ugy?

— Ugy van bájos és édes, sőt kedves nagyságos asszony. Ugy van, de tudja, miért van ugy?

— Nem, barátocskám, nem tudom, nyilat vissza élesen, csipősen.

— Csak azért, mert maguk se különbek nálunknál. Maguk méitök hozzánk. T. i. maguk nők! Legkivált az uri hölgyek!... Higyje el, könnyebben találni szerelmet a társadalomban

Ágytollat gőzzel

tisztít
WACHA vegytisztító gyára
 Simonffy-u. 55. Széchenyi-u. 6. Varga-u. 35. Verbőczy-u. 14.
 TELEFON 839. TELEFON 840.

adtuk: az országgyűlésen nem találkozik egyetlenegy ember sem, aki meg tudná mondani — mert még Kossuth Ferenc is azt állította — hogy e jog megadásánál csak háborus bonyodalmak lehetősége volt az egyedüli tekintet — holott csak föl kell ütni a Képviselőházi irományok VI. kötetét (250—252 és 311 oldal) és ott mindjárt megtalálhatja bárki, hogy ezt a katonai felségjogot miért adtuk a királynak.

Ha pedig ezt tudjuk, tudni pedig ezt csakugyan nem boszorkányság: akkor a vitás kérdés — Apponyi és Khuen között — egy szempillantás alatt eldönthető. Oda kell tartani Khuen orra elé a törvény megokolását, a véderő-bizottság jelentését és a fent hivatkozott honvédelmi miniszteri rendeletet, valamint a törvény tárgyalásáról szóló képviselőházi naplókat és azt mondani Khuennek: látod, a király sem akkor hívhatja be a póttartalékosokat, ha az országgyűlés nem szavazza meg az ujoncokat, hanem csak akkor, ha a sor alá kerülő legénység fejében, hadképessége csekély, vagy valami járványos kór a legénységet kipusztítja!

És ezzel a felségjog körül az utazás be volna fejezve.

Bizony néha mégis csak jó tudni a magyar közjogot is — hanem ezt első sorban a magyar országgyűlésnek kellene tudni!

Országgyűlés.

Apponyi a harc mellett.

A képviselőház ülése.

Szokatlanul nagy érdeklődés közben folyt le ma a képviselőház ülése.

A vezérek közül elsőnek Justh Gyula jelent meg a folyosón. Návay Lajos elnököt keresi fel, akinél napirend előtti felszólalását jelenti be. Gróf Apponyi Albert is megfogatja az elnököt, ki a felszólalásokra meg is adja az engedélyt. Eggyidejűleg közli az ellenzék vezéréivel, azt az indítványt, és részvénytárgyalózatot, amelyet gróf Aehrenthal elhunyt alkalmából az ülésen tenni kíván.

A Justh-párt részéről Justh Gyula, a Kossuth-párt részéről gróf Apponyi Albert hozzá

járulnak s így azután a Ház egyhangulag elfogadta az elnök proppozícióját.

Gróf Zichy Aladár, Egry Béla, Désy Zoltán, gróf Batthyány Tivadar jelentkeznek még az elnökkel az első három napirendelőtti felszólalásra, gróf Batthyány Tivadar pedig sürgős interpelláció megtételére kér engedélyt.

Mialatt az elnöki szobában tanácskoznak, azalatt a folyosón gróf Andrássy Gyula a Kossuth-pártiakkal tárgyal. Gróf Andrássy Gyula még mindig bizik a béke lehetőségében és egy csoportban, amelyben gróf Apponyi Albert, Tóth János, Désy Zoltán, Mezőssy Béla, Szentiványi Árpád és Sighy Gyula átanak, azt magyarázza, hogy a béke érdekében próbálják meg a Házat egy-két napra újra elnapolni és arra is kapacitálja Kossuthékat, hogy ha a Justh-párt el is kezdené ma a technikázást, a Kossuth-párt egyelőre ne vegyen abban részt.

Návay Lajos elnök féltizenegy óra után nyitotta meg az ülést.

Vermes Zoltán jegyző felolvasta a jegyzőkönyvet, — amelyet megjegyzés nélkül hitelesítettek.

Az elnök ezután a következőket mondotta: Szomorú jelentést kell tennem, tisztelt Ház, gróf Aehrenthal külügyminiszter szombaton este meghalt. Az elhunyt nagy felelősségekkel és kötelességekkel egybekötött állásában mint a komoly munka képviselője jelent meg. Az ő értékes tulajdonainak és jeles képességeinek tudhatók be azok a nagy eredmények, amelyeket elért. A magyar közélet teljes mértékben kivészi részét az általános gyászából. Javasolom, a képviselőház jegyzőkönyvében örökítse meg részvétét s hatalmazza föl az elnökséget, hogy ezt az özvegyggyel közölje. Javasolom továbbá, — hogy külföldiség vigyen koszorút a ravatalra s vegyen részt a temetésen. (Általános helyeslés.)

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök a kormány részéről hozzájárul az elnök által előterjesztettekhez, mert gróf Aehrenthal nem csak a közéletnek volt kiváló munkása, hanem a magyar érdekeknek is hűséges képviselője. Az elnök indítványát még megtoldja azzal, hogy a Ház a volt külügyminiszter temetése napján ne tartson ülést.

Az elnök bejelenti, hogy Szentpály István képi elő ellen összeférhetetlenségi bejelentést tették.

Beöthy László kereskedelemügyi miniszter két helyi érdekű vasutról szóló javaslatot terjeszt elő. Kiadják a közlekedésügyi bizottságnak.

Az elnök bejelenti, hogy az ülés előtt gróf

Aponyi Albert, Justh Gyula, gróf Zichy Aladár Egry Béla és Désy Zoltán engedelmet kért napirend előtti felszólalásra s ő az engedelmet megadta. (Helyeslés.) Apponyit illeti a szó. (Mozgás, halljuk kiáltások.)

Napirend előtt

Gróf Apponyi Albert: Elmondja a jelenlegi helyzet előzményeit s azt fejtegeti, hogy a kormány az őszszel megkötött fegyverszünet idejét egyáltalán nem használta föl a végleges béke létrehozására. A Kossuth-párt ezért leghelyesebbnek tartotta, hogy nyilvánosan körvonalozza békeföltételeit. A miniszterelnök ezeket nagyrészt elutasította s így nem lehet tudni, — hogy mi szükség volt a megelőzőleg napokon át folytatott tárgyalásokra. A munkapárt élénk helyeslései kísérték a miniszterelnök nyilatkozatát; valószínű azonban, hogy még inkább helyeselt volna, ha a miniszterelnök minden követelést teljesített volna.

Most rájár az egyes pontok tárgyalására. Először szól a kisebb követelésekről, elsőbb a 3-ik szakasról, a trialisztikus kifejezések kiküszöböléséről. Ez a pont az, amelyben a kormány a Kossuth-párt követelését teljesítette, hogy miként, azt nem lehet tudni, mert az új szövegezés még ismeretlen.

Ami azt a pontot illeti, amely arról szól, hogy a honvédelmi miniszter értesíteni tartozik a hadügyminiszterrel, a megejtett lényegtelen módosítás nem szünteti meg azt a látszatot, hogy a honvédelmi miniszter alárendelt közege a hadügyminiszternek. Itt tehát a párt kívánsága nem teljesült.

A tartalék két utolsó évfolyamának a honvédséghez való áthelyezése sem fog megtörténni. Ezt pedig már csak azért is meg kellene tenni, hogy így az egész katonaság letegye a honvédségi esküt.

A szorozó-bizottságok dolgában elismeri, — hogy a miniszterelnök javaslata — hogy a bizottság elnöke polgári személy lesz — némi haladást mutat, de mivel a bizottságnak idegen honos tiszték, közös közegek is tagjai maradnak, még mindig nem lesz elég téve az alkotmánynak s így a párt követelése e pontban se teljesül.

A póttartalékosok kérdésében a törvényjavaslat még súlyosabbá teszi azt a homályt, a mely a nemzet ujoncmegajánlási jogára ránehezedett.

Az ellenzék annak világos kimondását követelte, hogy ne legyenek behívhatók a póttartalékosok, ha az országgyűlés az évi ujoncjutalékot megtagadta. A miniszterelnök e követelésben a királyi jog korlátozását látja, ho-

atulról, mint felülről... Az igények és szukség-
letek régióban... Ahol az önzés vadul terem. Ott
lenn a völgyben azok a mezei kis virágok nin-
csenek még elkényeztetve és egy kis figyelem,
megbecsülés még meg is hatja...

— Kivált ha Iduskának hívják, uggebár?

— En helyt álltam.

— Édes Ella, maga leplezget. Am teljek
benne kedve. Iduska, igenis Iduska, a kis kalap-
posné...

Ella tovább gungyóidott.

— Aki olyan hálás, de olyan, azért a...
mennyivel is lámogatja havonként, kedves bar-
rátón?

— Amennyi magának egy kalapra is alig
futna ki. Mibe is kerül a maga utolsó kalapja?

Ella hanyag unottsággal, dőlt hátra székeben
és legyezőjével a pamag karfáját veregetve, szí-
szegett:

— Hogy érsem ezt, kedves barátocskám...
csak nem hiszi, hogy az én szerelmemnek szám-
lakkal gyujtok rája...

— Legkevesbbé sem, hisz a maga férje
milionos és automobíja az ablaka alatt prüszköl.
Ella kész volt a felelettel.

— A szerelmem nem törődik az összeférhe-
tetlenséggel. Egy férj s a szerelmem nem inkom-
patibilis! A szerelmem, az igaz, a valódi, a le-
genéds szerelmem nem hirdeti magát az anya-
könyves tábláján, sőt homályba rejtőzik s mi-
né. Átkosabb, annál boldogítottabb...

— Vagyis maga, kedves Ellácska, azt gon-
dolja, hogy az öreg férj, ha gazdag, igen jól
megfér egy ifju szeretővel... De én nem így
teszek!... En Iduskával holmi formák nélkül is
n egehettek, de magával, Ella, csak mint a férje
jelenhették még a világ előtt.

Ella kivágta magát.

— Nos, hát miért nem fedezte fel ezt az
érdemes kis titkot már régen?... Miért nem tett
próbára, hogy mit szólnék hozzá?

— Mert bizonyos voltam benne, hogy nem
fog követni.

Ella megfélelt:

— Egy nagy érzésért a nő mindenre is
kész...

— Még garra is, hogy lemondjon a páholy-
ról és eadja automobíját?

Ella rámszögezte diadalmas tekintetét.

— Talán még arra is!

— Ugy hát édes Ella, hagyja el mindjárt
hónap a férjét. Mert én magát szeretem és
éiveszem. Ne vesztegessünk egy napot se. Rög-
tönözzen mielőbb egy gyöngye kis hűtlen eha-
gyást... De mielőbb! Mert a hat hónapi külön-
elés kényyszerűsége nagyon boszantó.

Ella énevelte magát.

— Ugyan ne bomoljon! Ilyen gyerekesen
nem lehet engem törbeccalni. Csak maradjon az
Iduskánál.

Tervem készen volt, a párbajból nekem ke-
let győztesen kikerülni...

— Ismétlem, ismétlem ajánlatomat. Ha nem
vállalja, bebizonyította, hogy semminemű nagy
ézés nem lappang mögötte, csak egy kis una-
lomuzó szerelkezés, amelynek az érzéshez sem-
mi köze.

Ella lifatkozik.

— Bizonyítsa be!

— Be is bizonyítom, mert én már régóta
szeretem. S ezennel magára teszem a kezemet
és lefoglalom... az enyém! Az én feleségem!

— Ohó, ohó!

— Semmi ohó! Bizonyítékot kért, ime a bi-
zonyíték.

És megragadtam a kezét és csókomba ful-
lasztottam. És megöleltem a derekát és karjaimba
tengettem.

Ella tehetetlenül vergődött ölelésemben.

— Bocsásson... bocsásson el. Férjem be-
lephet!

— És aztán?

S a hajlékony, simulékony termetet még szo-
rosabban magamhoz tapasztottam...

— Maga gondom... Ehez én nem vegyok
szokva... mit gondol? Hogy Iduskájával varj
dolga? Menjén... ne lássam többé!

Kitépte magát.

— Tessék! Megjósoltam ugy-e? Maga az,
aki nem tud szeretni.

— De igenis tudok.

— Hát legyen az enyém.

— Nem bánom, hát jól van, a maga fele-
sége lesznek. Akkor mindjárt megrendelhetjük a
szalonunkat.

— Jól van, rendeljük meg, empire-stíben.
En az empiret imádom.

Ella rám meredt.

— Maga az empiret szereti?

— Igenis, én az empiret imádom.

Egy elhatározás viláig végig Ella arcán.

— Ha maga szereti az empiret, sohase le-
hetek a felesége.

Elcsodálkoztam.

— S ugyan miért nem?

— Mert én ki nem állhatom s olyan em-
berhez, akinek az empire-stil tetszik, nem tudnék
nőül menni! Megértett? Pá, magának, édesem.

lőt a királynak ilyen esetekben ma sincs joga a póttartalékosokat behívni. (Ugy van, úgy van! a baloldalon.) A Fejérváry-kormány alatt, midőn a Ház az ujoncokat megtagadta volna, ezt folytonos elnapolással akadályozták meg s behívták a póttartalék első évfolyamát.

Ennek lehetőségét a nemzet jogainak biztossága végett meg kell szüntetni. (Zajos helyeslés a baloldalon.) A miniszterelnök a szót a nyúltság szükségességére figyelmeztette; sajnos, hogy ebben a pontban cserben hagyta ezeket az elveket, mert meg akarja hagyni a teljes homályt, amely a nemzet ujoncmegajánlási jogát borítja. Válaszát ezért e pontban se tagadhatja el. (Élénk helyeslés a baloldalon.)

A német szolgálati nyelv kérdésében kijelenti, hogy a miniszterelnök nem adta elő helyesen azt a pozíciót, amelyet a szó a német nyelvről intézkedő szakasz módosítására tett. Már pedig, ha valaki magántárgyalások részleteit ismereti, legalább is ne legyen szórakozott. (Derűtség a baloldalon.)

A szó eredeti követelése e pontban az volt, hogy a német szolgálati nyelv kivételes használatát egyáltalán mellőzzék. De ha ez nem lehetséges, erre az esetre követelte, hogy legalább ne iktassák törvénybe, a német nyelv jogait, hanem rendelkezéseiben szabályozzák. Követelte továbbá, hogy a törvényhozási uton változtatassák meg, ami garancia volna a magyar nyelv érvényesülésére. Minek bujkálni? — kérdezte a miniszterelnök — mikor az a magyar jellemnek nem felel meg.

Felkiáltások a jobboldalon: Ugy is van! (Zaj balról.)

Gróf Apponyi Albert: A német nyelv megállapítására a királynak nincs joga, a német nyelv tőnőgő seb a magyar állam egységén, tekintélyén. De ha már megszüntetni nem tudjuk, — hársítsuk érte az egész felelősséget arra, aki ily módon gyakorolja felségjogait. (Zajos éljenzés és taps a baloldalon.)

A választójog kérdése is igen fontos. Amár nem ért egyet Justékkal, akik főként a választójogi reformért obstruálnak, de abban egyetért, hogy a választójogi reformot mihamarabb meg kell oldani. (Élénk helyeslés a jobb- és baloldalon.) Kivánatos volna tehát, ha a miniszterelnök e tekintetben teljesebb garanciát nyújtana — megnyugtatót arra, hogy a jelenlegi törvény alapján több választás már nem lesz — (Élénk helyeslés jobbról és balról.)

Az új választási törvény megalkotása és rendes keresztülvitele technikailag annyi időbe kerül, hogy a célt lehetetlen volna elérni, ha a törvényjavaslatot még az év vége előtt be nem terjesztenék. (Helyeslés a baloldalon.)

A rendkívüli eszközök használatára az ellenzéknek azok a sérelmek adnak normális erőt, amelyek a javaslatban foglaltak. Mivel e sérelmeket a miniszterelnök nyilatkozata nem osztotta el, a Kossuth-párt nem változathat eddigi magatartásán. (Zajos helyeslés, éljenzés és taps a baloldalon. Justhék némán és mozdulatlanul ülnek helyükön.)

Khuen beszéde.

Apponyi beszéde után gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök emelkedett szólásra. — Reflektált Apponyinak arra a nehezítésére, hogy ő, a miniszterelnök, baráti beszédek is nyilvánosan pertraktált. Ennek az a magyarázata, hogy ő a békeakciót teljesen baráti jellegű megbeszélések sorozatának tartotta, s az országot érdeklő részletek közlésével nem követett el indiszkréciót. Ő különben a kormány álláspontján tulmenő módosításokat proponált a béke érdekében az illetékes tényezőknél és meg van győződve, hogy ezek olyan természetűek, hogy ezek kielégíthetők az ellenzékkel is.

A póttartalék kérdésében teljes garanciát nyújt az országnak az a joga, hogy a törvénnyel visszaélő kormányt felelősségre vonhatja, ami pedig a német szolgálati nyelvet illeti, vállalja érte a felelősséget. A nemzet maga állapítja meg törvényeit, ma már nincs szükség gravaminá is politikára. (Zajos felkiáltások balról: Ma van az évforduló! Emlékezzék csak, ma egy éve verték széjjel a Házat!) Apponyival szemben teljes lojalitással kijelenti, hogy bizalmas beszélgetésüket csak azért ismertette hézagosan, mert nem akarta farszítani a képviselőházat.

Atérve a választói reformra, kijelenti, hogy szívesen hozzájárul egy határozati javaslat elfogadásához, amely záros határidőn belül ut-

sítani fogja a kormányt, a választói jog reformjavaslatának előterjesztésére. Azt hiszi, ezzel meg nyugtat mindenkit s úgy látja, hogy lávolról sincsenek már oly nagy ellentétek a pártok között, mint ahogy gondolják.

Az elnök öt perc szünetet ad, azután Justh Gyula fejt ki álláspontját.

Az ülés végén gróf Batthyány Tivadar interpellációt intéz a kereskedelemügyi miniszterhez a vasmunkások kizáratása ügyében.

Valami az uzsorabankokról.

Kilencven százalék kamat.

Debreczenben léteznek, sőt virágoznak bankokcskák, melyek a büntetőtörvénykönyvvel állandóan hadi lábón állanak és vezetőjüknek soha semmi bajuk nem történik. A törvény világosan rendel, hogy 8 százaléknál magasabb kamatot szedni nem szabad. A bank tehát kitöltött egy ívet a szegény áldozati bárányul, kinek 200 korona kölcsönre szüksége volt, melyben az illető elismeri, hogy nyolc százalékos fizetett kamatul.

Előzőleg azonban hat koronát fizet tudakozódási díj, mikor megkapja a pénzt, 20 koronát ad a tartaléklapra, 15 koronát biztosítékul, ezekről a pénzekről még csak nyugtát sem kap. Helyette egy 200 koronás váltótér 150 koronát, mely váltót azonban három hónap múlva teljes értékében ki kell fizetni.

Felvetődik most önként a kérdés, miben különbözik ez a bank, e banknak nagyságos igazgatója atól az uzsorástól, aki 200 koronáért koporsószerűen ad el a Hajnai mulatóban busuló ifjunak, hogy 300 koronás cecetét kiűzthesse? És e kérdésnél nem állhatunk meg. Ha ezt az uzsorást feljelentésre elfogják és becsukják, miért űzhesse e bank zavartalanul kisdud játékait. Miért ne legyen paragrafus, mely e bank direktorára hurkot vet?

Mikor úgy is a fogházban volna a helye és börtönőrök védelme alá kellene helyezni?

Bűn az állam és igazságszolgáltatás részéről, ha tűri, hogy az a szegény ember, ki házbéréhez 200 korona kölcsönt kénytelen felvenni, azt a kamatot fizesse, amelyért szerencsésebb halandók, a tisztességes bankokkal összehasonlításban levők az összeg tizszeresét kapják kölcsön. Meg kell szüntetni sürgősen és erőlyesen az olyan bankalapszabályokat, melyek nem egyebek, — rejtett 80—100 százalékos kamatoknál. Ezeket törölni kell és a bankokat a legszigorubb ellenőrzés alá venni.

Nem szükséges a feljelentésre várni, mert azok a megszorult emberek, kiknek zsírján élőködnek e bankok, nem mernek eljelentést tenni. Nem volna kár detektiveket szervezni a rejtett uzsora e garázdálkodása ellen. S ha a kölcsönkérő 200 koronás váltóját 150 koronával fizeti ki az igazgató ur, akkor vegye elő a detektívigazolványját, ragadja galléron a nagyságos urat és a törvény nevében hurcolja át az ügyészség fogáiba.

Ezen a módon sikerülni fog talán ezeket a parazitákat elpusztítani, a szegény embereket meg menteni tőlük, s részükre a tisztességes és szolid hitelszerzés lehetőségét megnyitni. És ezt nemcsak az igazság, a szegény emberek védelme, hanem a nagyobb bankok érdeke is így kívánja, mert ezek a kis uzsorás pénzintézetek azok, ahol a nagyobbszabású, szolid bankok pénze többnyire eluszik.

Az állam tekintélye pedig nem tűrheti, — hogy a büntetőtörvénykönyvet közönséges és átlátszó manőverezéssel büntetlenül kijátszassák.

Drágább lesz az utazás

Emelk a vasuton a személytarifát.

A kereskedelmi miniszteriumban, mint értesülünk, előkészületek folynak a közlekedés tanács egybehívására. A tanács, mely előreáthatólag e hó végén, vagy március elején fogja üléseit tartani, ezuttal a személytarifák emelésére és az államvasutak igazgatásának reorganizációjára vonatkozó előterjesztéseket fogja tárgyalás alá venni. A készülő változásokról illetékes helyen a következő információt kaptuk:

A felemelt személytarifákra vonatkozó javaslatot a kereskedelmi miniszter már ötödször adta vissza a Művelődésügyi miniszternek. Az államvasutaknál most is dolgoztak rajta, de a végleges tervezet még mai napig sem készült el. A kereskedelmi miniszter a napokban megszülette a tervezetet, mint hogy a személytarifák emelésére vonatkozó hirdetményeket még a hó végén közzé akarják tenni. Ugyanis a kereskedelmi miniszter a felemelt személytarifákat ez év május 1-én akarja életbe léptetni, ebben az esetben pedig azokat e hó végéig, vagyis két hónappal az életbeéptetés előtt a törvény értelmében ki kell hirdetni.

A személytarifák emelésének mérvére vonatkozólag annyit sikerült megtudnunk, hogy a szomszédos forgalomban emelés egyáltalán nem, vagy csak nagyon kis arányokban fog történni, míg a közepes távolságoknál 10—15 százalékos, a legtávolabbi viszonyokban pedig 30—50 százalékos emelés van tervbe véve. Az emelés nagyobb mérvű lesz a gyorsvonatoknál, — mint a személyvonatoknál és túnyomó részben az I., II. osztályra szorítkozni. A tarifaelés a III. osztályt csak kis mértékben fogja érinteni.

Tervbe van véve a gyorsvonatu III. osztály életbeéptetése is, de egyelőre csak egyes vonatokon. A bérletjegyrendszer kibővítették, de az árak itt is felemelkednek, úgy, hogy a kereskedelmi utazók éves bérletjegyei drágábbak lesznek.

A bálók világából.

Szabóifjak táncmulatsága a Bikában.

Fényesen sikerült bált rendeztek a szabóifjak vasárnap este a Bika szálloda nagytermében. A bálon ott láttuk a szabóiparosok előkelőségeit. Pompás hangulatban folyt le a bál, számos párt táncolt kiválólag virradatig.

A nagysikerű bálon megjelent hölgyek névsorát a következőkben sikerült feljegyeznünk:

Asszonyok: Fenyő Simonné, Albert Károlyné, Sós Gáborné, Szilágyi Józsefné, Daku Józsefné, Kovács Istvánné, Tóth Ferencné, Erdei Albertné, Széles Imréné, Porcsin Jánosné, Fülöp Lajosné, Aszódi Mártonné, Buray Istvánné, Soós Endréné, Keresztessy Sámuelné, Magó Károlyné, Papp Jánosné, Kovácsné, Kovács Ferencné, Pető Józsefné, Zongg Lajosné, Kiss Sándorné, Berkovits Manoné, Kender Lajosné, özv. Bakos Lajosné, Husz Lajosné, Berencsy Istvánné, Harcsa Béláné, Molnár Péterné, Forray Józsefné, Latinka Lajosné, Jeesik Sándorné, Rencz Antalné, Urbanovits Miksáné, Hika Tamásné, Szőke Dánielné, Fülöp Sándorné, Várady Józsefné, Nagy Józsefné, Braun Mártonné, Kőrössy Lászlóné, Bese Imréné, Kerezi Józsefné, Kovács Mártonné, Füstös Mihályné.

Leányok: Albert Rózsika, Soós Rózsika, Erdei Mariska, Szilágyi Esztike, Daku nővérek, Kovács Erzsike, Tóth Juliska, Tóth Mariska, Kovács Esztike, Széles Juliska, Burai nővérek, Kovács nővérek, Papp Esztike, Kovács Ilonka, Pethő Esztike, Kiss Rózsika, Bakos Mariska, Kender Rózsika, Berencsy Mariska, Zongg Juliska, Molnár Mariska, Szathmáry Irmuska, Juhász Juliska, Hikka Irénke, Szőke Juliska, Nagy Erzsike, Nagy Esztike, Kőrössy Böske, Zavisza Esztike, Bese Vilma, Spiegel Rózsika.

Debrecen közbiztonsága.

HÉTFŐ HAJNALBAN
a Kossuth-utcai temető
mellett példátlanul álló
RABLÓTÁMADÁS
történt.

Az esetet elítélte a rendőrség.

Olyan dolog történt ma hajnalban Debreczen városában, amelynek már semmi sem jelezhető jobban a mi közbiztonsági állapotunkat. A városnak a belsejében rablók támadtak meg és fosztottak ki egy fésűs mestert: kis hija, hogy meg nem ölték; munkájuk végeztével pedig teljesen levelköztették. Még ruhát sem hagytak rajta, úgy kifosztották.

Ilyen vérlázító eset történt Debreczen városában. Ilyen a mi közbiztonságunk. Ilyen éber a mi rendőrségünk. Ijesztő színekben tünteti fel ez a példátlan rablótámadás a debreczeni állapotokat.

Nem elég, hogy vérlázító kegyetlenséggel kirabolnak és majd meggyilkolnak egy becsületes polgárembert, hanem még arra is van idejük a rablónak, hogy áldozatukat le is vetkeztessék. Rendőr természetesen sehol sem volt a közelben. Nem hallotta így meg a megtámadott ember jajveszékelését sem. Különben beszéljen helyettünk maga az eset!

A rablótámadás.

A Csomor-főe mozi korcsmájában mulatott vasarnapról hétfőre virradó éjszaka Tokaji István debreczeni hentesmester. A mulatság végeztével hazafelé akart igyekezni.

Amint a Kossuth-utcai temető mellett haladt el az árokban három csavargó formájú alak ugrott elő és támadt rá a gyanútlanul ballagó emberre.

Mielőtt még Tokaji csak védekezésre is gondolhatott volna, a három gazember lefűlte. — Tokaji torkszakadtából kiabált segítségért, de senki sem hallotta meg jajveszékelését.

A rablók nemsokára teljesen hataimukba kerítették áldozatukat. Elszedték tőle mindenét: pénzt, értéktárgyait, sőt teljesen le is vetkeztették.

Természetes, hogy ez az akus nem ment egészen simán. Tokaji védekezett minden erejével. A rablók pedig folyton ütöttek-verték. — Mire elkészültek munkájukkal, Tokaji István fésűsmester már félhalott volt. Esméletlenül maradt a temető árka mellett vérfagyva. Nagysokára akadtak rá. A mentők beszállították a kórházba. Állapota nagyon súlyos.

Ennyi az egész. Csak ennyi. Ime Debreczen közbiztonsága. Mindezeket leszámítva, volna még egy pár szavunk ehhez a históriához.

A debreczeni rendőrség sajtókönyve abszolút nem vett tudomást ugyanis a Kossuth-utcai rablótámadásról.

Ah! Hát így vagyunk? Az ilyen dolgok, a melyek egy kicsit kompromittálják a rendőrségre — ne kerüljenek a nyilvánosság elé. Mit törődik a rendőrség azzal, ha békés polgárok rablókosságnak esnek áldozatul a város közepén? Fő az, hogy a kihágási ügyek tárgyalása késést ne szenvedjen. Mert kihágási ügyekkel foglalkozik most a debreczeni rendőrség. Avval, hogy minél sikeresebben büntesse a háztulajdonosokat 10 és 20 koronás büntetéseivel. A közbiztonságot üsse köl! Járjon mindenki revolverrel és védje meg magát. Hiszen a rendőrség ma csak arravaló Debreczenben, hogy spicliszkedjék, hogy besugó szolgálatokat teljesítsen. Jaj kérem, mert öndnek muszáj tenni....

Inger Szoliman.

A szomáli alkirály a tricoliszi hadseregben.

Megirtuk, hogy Inger Szolimán szomáli alkirály az olasz-török háború egyik harcos vezérévé szegődött, itt hagyta Bihar békés földjét és messze, a tengeren túl, Törökországot szolgálja rokoni szívvel, izzó felkesedéssel, erős karal és ha úgy kellene: vérevel is. Nemrég egy levelét is közöltük, melyet a harcterről, talán épp égyudörgés és puskaropogás zenéje mellett írt. Ez a levél is tanúbizonyságot szolgáltat arról, hogy Inger Szolimán komolyan részt akar venni a háborúban. Hogy pedig minden ketelkedés eloszoljon erről az érdekes háborús szerepről: ime most közöljük a török hadügyminiszter hivatalos dokumentumát.

Mindenképpen érdekes irás ez. A török hadügyminiszteriumból érkezett Papmező-Kimpányra, a szomáli alkirály édesanyjához, aki fia távollétében az uradalom ügyeit viszi.

Módunkban áll most, hogy részletesebb híradásai szolgáljunk Inger Szolimán utjáról.

A szomáli alkirály november 9-én vet búcsút lesivéréből, a Temesvároft lakó Laskovich Gézáné szül. Inger Imától. Konstantinápolyba utazott s onnan írt hosszú levelet, amelyben részletesen közölte szándékát és utasításokkal látta el nővérét arra az esetre, ha meghalna a csatáiban Konstantinápolyban a hadügyminiszteriumban szívesen és nagy örömmel fogadták, mivel tudták, hogy az arabok előtt Inger Szolimán nagy tekintélye van. Ezért igen előkező megbízatással, a legmesszebbmenő meglátalmazással és magas ranggal bocsátották el a háborúba.

Inger Szolimán utját Konstantinápoly felé, Benghaziba Görögországból kiindulva tette meg s — amint a családjának írta — bár igen sokat utazott Afrikában, de ilyen nehézséggel, mint most, soha s valóságos csoda volt, hogy épen érkezett meg a benghazii főhadiszállásra.

Édesanyja, Inger Erzsébet és nővére, Laskovich Gézáné két héttel ezelőtt költöztek Temesvároft a kimpányi kastélyba, hogy a gazdaságra vigyázzanak. Minden nap várják a leveleket, amely Inger Szolimán hollytéről adjon nekik hírt. Rendkívüli bizalommal és fanatikus hittel hiszik, hogy az alkirály sértetlenül fog hazakerülni a háborúból és régi hadi dicsőségeit megkoszorozza a tricoliszi harctéren.

Hivatalos értesítés arról, hogy Inger Szolimán a háborúba ment és a főhadiszálláson jelentkezett, most egy hete érkezett az alkirály édesanyjához Papmező-Kimpányra a török hadügyminiszteriumból. A levél magyar szövege ez:

Igen tisztelt asszonyom!

Van szerencsém önt értesíteni, hogy Emir Inger Sulejman, az ön nagyrabecsült fia a sivalag felé történt utazás következtében a benghazii főhadiszállásra szerencsésen érkezett.

Kérem önt, hogy ezt családjával közösen megbeszéljék.

Tisztelettel

Fey Zoullah

A levél szívvel hangja is sejteti, hogy Inger Szolimán a hadügyminiszteriumban mennyire taksálják.

Szintelen riportok.

(Minek is a szappan? — Melyik hát a festmény? — A pontos páciens.)

A görbeábu Icik sietve igyekszik az utcán és majd beütközik az egyik boltajtóban az ő drága Móric barátjába, aki hóna alatt egy kis csomaggal éppen kifelé indult. Mikor a viszontlátás örömein tustek, megkérdezi Icik a barátját:

— Mórickerem, mit vettél a bótba?...
— Szappant!
— Wie hajsz, szappant?... Minek vetted te azt a szappant?
— Minek?... Hát — nyereségre!

Hosszuhaju Demeter, a vilégraszóló tehetség, a parnacsoló festészeti irány kiváló képviselője egy szép tavaszi napon kiment a mezőre és ott lestegetett. Legújabb «remekműven» dolgozott. Egy paraszt bémulta egy darabig a «művész» urat és hol a vászonra nézett, hol a palettára. Egyszerre csak megszólalt:

— Tessen már megengedni nagyságos uram, hogy háborgatom!... De azt szeretném tudni: melyik lesz mér az igazi piktura? Ez-e, akit a kezében tart, vagy az ott, aki a kecskelőbra van téve?....

János gazdának beteg lett az anyósa és elhívta az orvost. A doktor megvizsgálta az öreg asszonyt, írt orvosságot és szigorúan meghagyta János gazdának, hogy kutvizben adják be neki azt. Ezzel elment. Másnap délután újra beállított és kérdezte a paraszttól:

— No, János gazda, hogy van az öreg asszony?

— Ehun kuttog ni!... Itt lenn a kutba!

Az orvos mérgeesen pattant erre fel:

— Ezer ördög! Hát megholondultak kenditek!

— Dehogy, könyörgöm ássan, orvos ur, — úgy tettünk véle, ahogyan parancsolni tetszett, kutvizbe adjuk nékie az orvosságot — reggeltől óta!... (G. J.)

Testvérgyilkosság az asszonyért.

Rémdráma Vaskohn.

Hihetetlennek látszó rémdrámáról tesz jelentést nagyváradi tudósítunk. A hírt hivatalos oldairól is, csendőrségi és ügyészségi jelentések is megerősítik, ezzel Vaskóh örökre bejegyezte nevét a legborzasztóbb bűntények történetébe.

Egy fiatal román paraszt éjszaka az öccse ágyához opozva megölte a saját testvérét, hogy megkaphassa ennek a feleségét. Az asszony védekezés közben szintén súlyosan megsérült, de el tudott menekülni, különben ő is meghalt volna.

A gyilkos megszökött. Vaskóh korcsmájában ritka vendég volt Mánge Mihály, egy jómódu 26 éves gazdaember. Szorgalmas, józan ember híreben állott, ami arrafelé nőien gazdánál a legnagyobb ritkaság. Annál nagyobb feltűnést keletett tegnap este, hogy Mánge Mihály megjelent és versenyt ívott a többiekkel.

— Ennek rosszban fő a feje. Iszik, — mondotia Despán Vazul, a pajtása.

A Mánge Mihály kedvéért ott maradtak a többiek is csodálni, hogy iszik. Tizenegy óráig tartott a nagy mulatság, amely után Mánge Mihály hazafelé indult. A többiek látták, hogy nagyon jól bírta az italt, alig ittas egy kicsit, magára hagyták.

Al egény sötétben botorkált haza.

Egy házban, sőt egy szobában lakott testvéröccsével, a 24 éves Mánge Gávrissal, akinek nagyon csinos, fekete haja, fekete szemű menyecskeje volt a havasokból. A házaspár sokszor tréfálkozott Mánge Mihálytal, ingerkedtek vele, miért nem házasodik. Mánge Mihály ilyenkor jóképpel fogadta a tréfálkozást és azt szokta mondani:

— Ugyse kapok olyat, mint a feleséged. Olyan csak egyetlen van a világon.

Soha nem próbált közeledni az asszonyhoz, el nem árulta magát, végzetes szerelmét, amely most ilyen borzalmas drámat produkált a vaskóhi havasok alatt.

A kaptosul egény gyertyát gyújtott, odaröpözött az ágyhoz, ahol együtt feküdt és mélyen aludt a házaspár, az öccse, meg annak a felesége.

Lassan előhuzta a kését, reszkető kézzel lehuzta rólok a takarót, és az éles, kifent kést markolatig az öccse szívébe döfte. Mánge Gávris a dövés pillanatában halott volt, a felesége föl se ébredt a gyilkosság alatt, csak később kezdte a legény költögetni.

A halálra rémült asszony kétségbeesésében dulakodni kezdett a szerelmes gyilkossal, aki a késével végig hasította a karját.

A vér láttára eldobta a kését a legény, az

asszony az ajtóhoz ugrott és sikoltozva menekült az utcára.

A dombroványi csendőrség azonnal értesült a testvérgyilkosságról. Mánycs Mihályra sokáig vártak a csendőrök, de nem jött haza. — Elmenekült, örökre megszökött a faluból, senki se látta, merre, minő úton. Vármegegyeserte, sőt országszerte elrendelték a körözését. Az óvatos csendőrség az asszonyt is őrizetbe vette és vallatásra fogta, mert nem bizonyos benne, nem játszott-e össze az egénnyel, nincs-e része a gyilkosságban, — bár erre alig van valami valószínűség.

Megkezdődik a harc.

A pártok határozata.

A Justh-párt vasárnap este hét órakor tartott értekezletén foglalt állást a miniszterelnök nyilatkozatával szemben. Az értekezlet iránt a párt részéről igen nagy érdeklődés nyilvánult meg. Ott volt Justh Gyula elnök, Meskó László tiszteletbeli elnök, gróf Batthyány Tivadar, Holló Lajos, Földes Béla alelnök s hat kivételével a párt valamennyi képviselő-tagja. A távolevők közül gróf Esterházy Mihály, Faragó Antal és Réthi Endre táviratilag jelentette a határozathoz való hozzájárulást.

Az értekezleten Justh Gyula elnökölt s néhány szó kíséretében határozati javaslatot terjesztett elő a harc teljes erővel való folytatásáról, amit a párt zajos éljenzéssel, egyhangúlag elfogadott s megbizta Justh Gyulát, hogy a hétfői ülésen terjessze a ház elé. Az értekezletet még sok kútagot is vettek fel.

A pártkörben egész este nagy élénkség volt. A Kossuth-párt vasárnap délután 4 órakor tartott értekezletet Tóth János elnöklésével.

Kossuth Ferenc betegsége miatt nem jelent meg az ülésen, de ott volt gróf Apponyi Albert, valamennyi alelnök és számosan a párt tagjai közül, összesen harminchat képviselő. Ezek közül harmincan a harc folytatása mellett foglaltak állást.

Az ülésen gróf Apponyi Albert beszédel mondott, amelyben kifejtette, hogy a kormány propositója nem honorálja a párt követeléseit, úgy hogy szükséges a harc folytatása. A választójogról is beszélt Apponyi, s a demokratikus jog kiterjesztés szükségét hangoztatta. Ámbár nincs igénye — mondotta — mégis meg kell tenni ezt a nagy ugrást, miután a szabadelvű párt harminc esztendőn át elmulasztotta a parlament a lapjainak kiszélesítését.

A párt végül kimondotta, hogy a véderő-javaslatokkal szemben folytatott küzdelem megszüntetésére semmi ok nincs és ezért fontartja a tárgyban hozott régebbi határozatát. Ehhez képest a párt a harcban való részvételre nézve tagjai számára fontartotta a szabad kezét.

A technikai obstrukcióban továbbra is részt vesz az a csoport, amely Désy Zoltán vezetésével tavalyi obstruált.

A pártönkivüli függetlenségek gróf Károlyi József elnöklésével üléseztek s multkori határozatukat megismételték, kimondták a harc folytatását a véderő javaslatok ellen.

A néppárt vasárnap este hét órakor tanácskozott a helyzetről gróf Zichy Ádám elnöklésével. A néppárt ragaszkodik a véderő javaslatok ellen azok benyújtása alkalmával elfoglalt ellenzéki elvi álláspontjához, mert egyrészt a katonai javaslatokban foglalát költségek túlhaladják az ország leheviselettségét, másrészt közjogi szempontból is súlyos sérelmet lát a törvényjavaslatok mai szövegében. Miután ezen aggodalmakat a miniszterelnök legutóbbi parlamenti beszéde el nem oszlatta, a párt a véderő-

javaslatok ellen ismételt a leghatározottabban állást foglal és a parlamentben követendő eljárást az egyes párttagok belátására bizza. A néppárt néhány tagja — köztük Szemerecsányi György és Huszár Károly — részt fog venni a technikai obstrukcióban.

SZÍNHÁZ.

Ma este C) bérletben:

RABLÓLOVAG.

három felvétel

Szerdán délután: Dobó Katka, énekes törzsenelmi színmű.

Szerdán este: Kis gróf, operett.

Csütörtökön: Gésák, operett.

Pénteken: Éjszaka, életkép. Ujdonság.

Szombaton A) bérletben: Éjszaka, életkép.

Vasárnap délután: Elvált asszony, operett.

Vasárnap este kis bérletben: Csókon szerzett vőlegény, énekes vígjáték.

Rablólovag. Tegnap este volt a bemutatód-előadása Bíró Lajos nagyhatású darabjának, a Rablólovagnak. A tendenciózus, pompás koncepciójú darab magán hordja a tehetséges szerző egyéni, sajátos talentumának bélyegét. Szentéleky Ferenc gróf (Kemény Lajos) Galambosnak (Ligeti), egy bukott katonatisztnak a leányát, Annát (T. Csige Böske) akarja feleségül venni. A büszke arisztokrata család nem szeretné, ha «parvenü» jutna a családba, másrészt félnek, hogy ha az agglegény, Ferenc megnősül, úgy élesnek a tetemes örökségtől. A házasság megakadályozására László gróf (Szilágyi Ernő) azt a tervet eszeli ki, hogy kétséget kelti támasztani Ferenc grófnak a leány hűsége iránt. Eszközkül felkarják használni a kéles egzisztenciájú Kürthöt (Virányi). Száz ezer koronát ígérnek neki, ha a hűtlenség kétségtelen bizonyítékát kezükbe szolgáltattja. Kürth rá is veszi a leányt, hogy éjel titokban, míg a társaság vadászatra megy, találkozzanak. De nem adja meg a jelt az azt váró társaságnak, mivel a lány iránt érzett régi szerelem lángra gyúrt.

Igy a celszövés nem sikerül, mert nem tudnak a leány ellen bizonyítékokat szerezni. De a céljukat mégis elérik, mert a leány ismét megszereli Kürthöt. Kürt töredelmes vallomást tesz az öreg Ferenc grófnak, ki lemond a leányról, és még ő adja áldását a fiatal párra. Megtartják a leánynak ajándékozott kastélyt a birtokkal együtt, sőt a rabló lovag Kürth még a társzi gróf által ígért száz ezer koronát is kicsikarja tőlük. (Ugy a darab előadásáról általában, mint az egyes szereplőkről külön-külön is csak jót írhatunk. Igen jól játszott meg Kemény a lángra tobban szerelmes öregot, Szilágyi a dölyfös, hideg arisztokratát. Nagyon kedves volt T. Csige Böskés Anna vonzó szerepében. Kelemen Deésy, Bérczy, Virányi, Papp Etelka, Fabinyi is többé-kevésbé élvezhető alakítást nyújtottak.

Rablólovag. Ma este kerül színre másodszer Bíró Lajosnak «Rablólovag» című kiváló színműve mely nagy sikert aratott a debreczeni színpadon. A «Sárga lilium» szerzőjének számos újabb hódolót szerzett a Rablólovag osztatlan siker.

Ifjúsági előadás. Szerdán délután rendkívül mérsékelt helyárrakkal ifjúsági előadást rendez Zilahy igazgató. Ez alkalmával a Dobó Katka c. történelmi színmű körül másorra elsőrangú szereposztással. Jegyeket ez érdekes előadásra a színházi pénztár előre árusít. Pályalyűrés és támlásszék 70 fillér, állólhely 20 fillér. Karzat (első sor) 30 fillér, karzat (többi sor) 20 fillér.

Leányvásár. A színházi évad legnagyobb siker-operettjére, a Leányvásárra lázas szor-

galmal készül a színtársulat. Zilahy igazgató az operettet kettős, sőt hármas kiosztásban taníttatja be, ami nagyon helyes, mivel a kitűnő ujdonság gyors egymásutánban sokszor lesz műsoron s így az egyes szereplőket alaposan kifárasztaná, vagy betegség esetén a másorról le is kellene venni a Leányvásárt. A kettős kiosztás a következő: Narison Jack — Máthé, Dési, Ligeti. Narisonné — Guthi Sarolta. Lucy — Zilahyné, Csarjádi Irma. Gróf Rottenber — Dési, Kassai. Fritz, fia — Ligeti, Bérczi, Máthé. Kugyula — Tom — Falusi, Székely. Korcsmáros — Kemény. Békéssy. Hajóskapitány — Solti, Lángi Gyula. Bessy, Lucy szobaleánya — Borbély Lili, Belezsnay. Szerencsen pincér — Somogyi, Máthé. A kitűnő és érdekes ujdonság bemutatója február 29-én lesz. Egymásután tízszer kerül színre a nevezetes operett.

UJDONSÁGOK

HARC A TUDÓVÉSZ ELLEN.

A fertőző betegségek leküzdése nem szorítható az orvostudományok körébe és nem is lehet csupán ettől várni, hanem igen fontos eszköze a szociálpolitika is. Már a tudóvész bacillusának lefedezése előtt sikerült Angliában szociálpolitikai eszközökkel korlátok közé szorítani a tuberkulózist. A tudóvész a legpusztítóbb betegség és a magyarországi betegszámot csak Oroszország múlja felül. A fertőzés oka nem kizárólag a tüdőbeteg ember. A fertőzés többi fajai alárendelt jelentőségűek. A családban való fertőzés oly nagymértékű, hogy sokáig örökösöröklött betegségnek tartották. A fertőzés örökönagymértékben összefügg a lakásviszonyokkal. A zsúfolt lakásokban, fogházakban, zárdaokban, kórházakban, műhelyekben, önközeiben igen nagymértékű a fertőzés. Meltán örökösöröklött a tuberkulózist proletár-betegség-örököröknek, mert a szegényeket sújtja leginkább. Örökösöröklött tényezője a fertőzésnek mindaz, ami csökkenti az emberi szervezet ellenálló-képességét. A szervezet immunitását kell tehát fokozni jó táplálkozással, jó levegővel, pihenéssel. Ezért a szegénysorsuaknál sokkal hamarabb bekövetkezik a fertőzés, mert mindegyre kevesebb a módjuk. Nagyon csökkenti az ellenálló-képességét az alkohol és nemesek az illető fogyasztó ellenálló képességét, hanem utódait is. Ilyenkor aztán mindig rosszindulatú a betegség.

A védekezés első sorban a bacillus ellen irányul, legfőbb eszköze pedig a köpési filum, melyet nemcsak középületekben, hanem az utcán is keresni kellene vinni. Nyilvános köpő-csészék, figyelemzítő táblák kellene. Be kell hozni továbbá a köpész fertőtlenítést minden gyermekorvos betegség után. Ki kell terjeszteni a védekezést a cellulátos lakásépítéskorra. Legfontosabb minden védőeszköz között az izolálás, az elköltetés, melyet Dániában óriási eredményeket értek el. Ha az összes beteget lehetne kórházakban elhelyezni, nagyon csökkene a betegszám. Meg kell tiltani a tudóvésznek egyének házasságát.

Külön kell választani nálunk az állami védekezést a társadalmi. Nálunk alig kielégítő az eredmény, mert félmillió ember szenved ebben a betegségben, mely 72—75.000 áldozatot követel évente. A legszebb eredményeket Németország mutatta fel, hol a védekezés óriási arányokat öltött. Nálunk husz milliónál több lakos egészségére csak ötezeröttszáz orvos ügyel fel, papunk ellenben tízezer, korcsmárosunk pedig hatvankétezer van. Kórházunk igen kevés van és csaknem valamennyiben igen rosszak a higiénikus viszonyok. Lakásépítéskor, műhelyviszonyaink igen rosszak. A közisztiság fogalma a kis városokban és falvakban ismeretlen. Az állam kötelessége háromszor annyit költ, mint közegészségügyre. Igen keretek közé illeszkedik bele egy pár szanatórium és dispensaire. Ezek azonban teljesen helytelen eszközök és tulajdonképpen jótékonyági alapon állanak és teljesen a jótékonykodás ismertető jeleit hordják magukon. Államosítani kell a közegészségügyet, mert társadalmi felelősség nem segít. Az állam idáig igen keveset tett. Gróf Tisza István kétezer koronát állított beügyi költségvetésébe a tuberkulózis leküzdésére, azután ezt is törölte, mint felesleges. Két dreadnought költségből harmadik a tüdőbetegnek lehet kórházat állítani.

Kórház keil és pedig minél több, szükség van tudóvész specialistákra, akik egy-egy körzetre biztosoknak neveztesse ki. Az állam legyen a népért és nem a nép az államért. A demokratikus fejlődés fogja megvalósítani ezeket az eszméket.

— **Tanács ülés.** A város tanácsa ma délután rövid ideig tartó rendes tanácsulást tartott, melyen csak folyóügyeket intéztek el.

— **Katonai hír.** A honvédelmi miniszter dr. Berkes Győző debreczeni 3-ik honvéd gyalogezredbeli tartalékos segédorvost a honvédség kósz tevékéből elbocsájtotta saját kérelmére.

— **Fényes esküvő.** Ma délután fényes esküvő volt a Szent-Anna-utcai r. kath. templomban Ifju Rickl Antal esküdött örök hűséget Szabó Anikó kisasszonynak, Debreczen város egyik legszebb leányának. Az esküvőn nagy közönség jelent meg. A polgári esketésnél tanúként szerepeltek Kardos László és Sesztina Jenő. A boldog fiatalpár nászutra megy.

— **A debreczeni Fillér-egylet tea-estéje.** A debreczeni evang. Fillér-egylet iskolai és jótékony céljaira 1912. március 2-án esti 8 órai kezdettel az Arany Bika szálló dísztermében táncal egybekötött tea-estélyt rendez. A felszolgálásnál urleányok működnek közre. Jegyek ára: személy-jegy 4 K., családijegy 3 személyre 10 K., 4 személyre 12 K. Ebben egy csésze tea és egy adag teásütemény ára is benne van. Hídeg vacsora 1.20 K.-ért kapható. Pótholy-jegy külön 4 K. Jegyek előre várhatók Benyás Emil ur üzletében. Adományokat, felajánlásokat a jótékony célra hálás szívvel fogad az evang. Fillér-egylet elnöksége.

— **Nagy fizetésképtelenség Aradon.** Aradról jelentik: Már szombaton híresztelték a budapesti tőzsdén, hogy Herbstein Mór aradi liszt- és gabonagyárosok fizetési zavarokkal küzd. Herbstein Aradon harminc év óta dolgozik, miliomos hírében áll és több nagy ingatlana van. Lisztet szállít Arad, Békés, Csanád, Teres és Torontál megye kiskereskedőinek. Herbstein hat év előtt a tőzsdén kezdett játszani és veszített. Az egyik nagyobb aradi pénzintézetnél 30.000 koronás váltóját, tekintettel a rossz hírekre, nem prolongálták, s mivel nem fizetett, a pénzintézet pőlitte. Erre többi hitelezői is megröghanték. Tegnap 80.000 korona tőzsdedifferenciát kellett volna fizetnie és nem tudott; bejelentette, hogy fizetésképtelen. Passzivái 80.000 koronát tesznek. Herbstein kijelentette még, hogy a szűk pénzügyi viszonyok és a megvont hitel hozták kényszerhelyzetbe, azonban egész tartozása fedezetet nyer vagyonából. A státust még nem állapították meg, azonban beavatottak a cég tartozását a következőképp ismerik: Nagyszabasi Takarékpénztár 130.000 K., Aradi polgári Takarékpénztár 110.000 K., Aradi Első Takarékpénztár 34.000 K., Aradmezei Takarékpénztár 22.000 kor., a Budapesti Vasutas Takarékpénztár aradi fiókja 5000 K., Aradi Iparbank 20.000 K., Neumann testvérek aradi gőzmalom-cég 35.000 K., Aradi Széchényi-gőzmalom 24.000 K., Első nagyikindai gőzmalom 20.000 K., Back Bernát fia Szegei 20.000 korona. A hitelezők elhatározták, hogy a napokban Aradra érkezőket hívnak össze. Már eddig is intéző-bizottságot alakítottak, mely a bajba jutott cég ügyeit vezeti.

— **Fiatal haramiák.** Három elvetemedett ifju gonosztévő állott ma a debreczeni esküdtbíróság előtt. Seres Béla 14 éves, D. Kiss Lajos 14 éves és Léway Márton 12 éves fiu — mindhármán rablással vádolva. A dolog úgy történt, hogy a három vádolt fickó megtámadta Hajduböszörményben Ondódi Sándor gazdát, téglákkal meghajgálták, majd pedig a földre teperték és 30 koronáját elrabolták. A három ifju gonosztévő töredelmesen bevallotta bűnét. A kir. törvényszék a 12 éves Léway Mártont felmentette, Seres Bélát és D. Kiss Lajost pedig javító intézetbe való utalásra ítélte.

— **Szerencsétlenség munkaközben.** Hajdudorogon ma délután Szakál László 61 éves napszemcsésnek a szecskavágógép munkaközben elkapta a jobb kezét és a középső s a mutató ujjának első perccét levágta. Sérülésével bevitették a debreczeni kórházba, hol Ozory István ügyeletes rendőrkapitány az est folyamán kihallgatta.

— **A Pallag új neve.** A belügyminiszter megengedte, hogy a Pallagot ezután Pállagpusztának nevezzék. A Pallag hivatalos neve is ez lesz.

— **Betörés a Csapó-utcán.** A Csapó-utca 27. számú ház pinchehelyiségében öt kofa bérei külön kiválasztott kis fülkét, ahol árucikkeket tartják. Tegnap éjjel ezekbe a pinchehelyiségekbe behatoltak, a lakatot leverték és Nagy Gébornérak 60 koronáját, Selmezinének egy kölcsönös egysző egyleti betétkönyvét és kölcsönörülbeől 10 kilogramm lisztjét, továbbá kölcsönörülbeől és a több ikofának is kölcsönörülbeől nagyobb értéket képviselő ingóságait elvitték. A rendőrség a tettest az ugyanazon nézban lakó Papp Sándor hentes fia személynélén kinyomozta és tartóztatta. Tettes térszának kézrekerítésére pedig megtette a legszelebb körü intézkedést.

— **Öngyilkosság Nádudvaron.** A nádudvarföldi borzas tanyán volt igáskocsis Szabó Imre 24 éves legény dr. Halj Kélmán városi viznyfelügyelőnél. Ma délután egy hatlövétű revolverrel melibe lötte magát. Sérülésével bevitették a debreczeni kórházba, hol az est folyamán Ozory István ügyeletes rendőrkapitány hallgatta ki. Tettének okáit azt vallotta, hogy az apja rabizolt 400 koronát. Azt azonban ő egy korcsmában elköltötte. Nagyon félt atyja személynélén és ezért akart megválni az élettől. Az orvosok véleménye szerint állapota életveszélyes.

— **A lódoktor.** Szenzáció számba menő síttere van a «Lódoktor» című bohóságának a Hajnai-Mulatóban. Nap-nap után harsány kacaj kíséri a szereplők minden egyes számát, de nem szabad megfélemedeznünk Váradi Adél és Szép Erzsiről sem, akik oszlopos tagjai a Hajnai-Mulatónak és akik már kedves megjelenésükkel is megnyerték a közönség tetszését, eltekintve attól, hogy művészetükkel csak a szépségük vetélkedhet. Az új műsor kitűnően bevált és fényes, a keretbe illesztett «Három jómádár» tetszett és a melyben az egyik főszerepet Szép Erzsiről kreálta.

— **A részeg öngyilkos.** Nagy riadalmat okozott ma este egy alaposan berugott legény. Imre János Nyugoti-utca 14. szám alatt levő vendéglőjében mulatott Szabó János. Egymásután eregette le torkán a litereket, amirek az lett az eredménye, hogy alaposan berugott. Ebben az állapotában azután óriási botrányt okozott. Kiment az udvarra és elkezdett lövöldözni. Majd visszament a korcsmába, fizetett és kifelé indult. Az ajtóban azonban visszafordult és magára lött revolveréből. A golyó a homlokát surolta és a falba furódott. Erre elkezdett énekelni és hatalmas iármát csapott. A mentők vitték be a kórházba, ahol Ozory István rendőrkapitány akartak ihallgatni, de nem lehetett, mert teljesen magánkívül van. Míg tehát részegségét ki nem aüssza, addig nem lehet a részleteket megállapítani.

— **Főkapitányi rendelet.** Rostás István rendőrfőkapitány e hó 18-án kelt következő rendelkezést adta ki a bérkocsis ipartársulathoz: Miután számtalan esetben panasz merült fel aziránt, hogy a bérkocsiban felejtett értéktárgyak és ingóságok elkallódnak, figyelmezteti a főkapitány az összes bérkocsis tulajdonosokat, hogy a bérkocsis ipari gyakorlatról alkotott 379—18.806 bkgy. sz. helyhatósági szabályrendelet 28. §-a értelmében, a bérkocsis tulajdonos kocsiját minden fuvar után megvizsgáltatni tartozik s az ott talált tárgyakat vagy a tulajdonosnak visszaszolgáltatassák, vagy a rendőrséghez vigyék be. A rendelet ellen vétők ellen a főkapitány a legszigorubbán fog eljárni.

— **Jogász szoáré.** A debreceni jogász ifjuság március hó 5-ikén ismét egy szoáré keretében lep a nyilvánosság elé. Még pedig ősi szokáshoz híven ez a szoáré már a Bika szálloda dísztermében lesz tartva táncmulatsággal egybe kötve. A rendkívül érdekes est műsora még nincs ugyan megállapítva, de annyit már bizalmasan megsugathunk előre is, hogy Farkas Imre az ifju poeta óriás saját szerzeményű verseket fog felolvasni és valószínűleg Krudy Gyula is lejön Budapestről, hogy az amugyis élvezetesnek ígérkező estét még kellemesebbé tegye.

— **Felhívás.** Molnár Ede ur Budapestről az Országos Magyar Gazdasági Egyesület növénytermelési szakosztályának egyik választmányi tagja a f. évi február hó 18-ára hirdett szabad előadást f. hó 25-én, vasárnap délután 4 órakor tartja meg a Gazdakör helyiségében. Az előadás a modern amerikai tengeri-termelésről s az e művelés terén elért eredményekről fog szólni. Felkérjük a Gazdakör tagjait s az érdeklődő gazdaközönséget ezen előadásra való megjelenésre. Rácz Lajos titkár.

— **Templomszentelés Hajdubagason.** Vasárnap ment végbe Hajdubagason fényes ünnepségek keretében az ujonnan renovált templom szentelése. A szentelést traga Baítazár püspök vezegzte. Részt vettek az ünnepségen a tiszántúli egyház összes vezetőférfiai és kiválóságai. A felszentelési ünnepség fénypontja volt az az imádság, amelyet Baítazár Dezső püspök mondott. Majd Jánosi Zoltán debreczeni lelkész emelkedett magasszárnyalásu alkámi beszédet mondott. Végül Dávidházy János esperes tartott magasztos imádságot és egyben megáldotta a templomot. A templom felszentelése alkalmával elhangzott imákat és beszédeket a presbiterium kiugomatja és beelőző jövedelmet a Káivneum-alap javára fordítja. Az ünnepségek után az egyházközségmel fényes közebed volt, melyen lelkesen éltek az egyház jelenlévő vezetőit és no- bilitásait.

A vihar.

Össz eredetiből fordította ROBERT OSZKAR.

Folytatás

Hétulról más ápiók nyomultak a diákok után és anélkül, hogy tudnák, mitévők legyenek, vonszoltak ide-oda egy-egy nehéz zsákot, melyből véres rongyok, kötések és sovány, kék kezek szétmeredő ujjak létszottak ki. És a bukdácsolva egymásba toluó embertesteknek ez a zavaros összevisszasága gyámoltalanul kaarvgott egy helyben.

— Vissza, vissza!

— Az ördögbe is, hová menjünk hát?... Tekarodjatok előlünk!

— Csak gyorsan, gyorsan...

Most valaki kiejtette az egyik sebesült lábát és az, mint egy ostor, csattant a padlón.

— Engedjétek el! Engedjétek! — nyögte egy elhaló, érdes hang.

Lavrenko ott állt az ajtóban és szólan láttá mandezt. Még általánosabb megdöbbenés és undor kapta meg.

— Doktor, hová menjünk most, M!hez fogjunk most? — rontott rá az egyik fiatal leány.

— A pokolba veletek!... — üvöltötte Lavrenko, fennen rázva összeszorított öklét. — Gyáva csöcselék vagytok, szegyeljétek magatokat! Maradunk, azt mondom, maradunk.

Harsány szava, mint a mennydörgés csapott le a jayveszélések tömkeegébe és egy pillanatra minden elnémult.

A két diák harrar és észrevétlen az egyik sarokba vitte a betegét.

— Tényleg, lövetni fog reánk a rendőrség? — mormogta a kötszeres halványan és megvonagló ajakkal.

— Doktor ur! — hökölt vissza a fiatal leány elborzadva.

— Csak löjjenek, hagyjuk őket! — kiáltá Lavrenko épp oly élesen. — Mi innen nem mehetünk el, mireánk itt szükség van! Miért jöttetek ide egyáltalán? Dolgozni akartok velem és most egyszerűen megszöktök. Egy tapodtat sem, azt mondom — vagy pusztuljatok a pokolba...

Nagy, puha testét kirázta az izgalom és hideg veríték ütött ki rajta.

Mind elhallgattak, a csend majdnem teljessé vált, — csak az egyik sarokba nézőgött félig öntudatlanul egy fiu, aki alsótestén volt megsebesülve.

Folytatjuk.

• Feltalálókörös •
VOITH GYÖRGY.

Gyógyítható-e a tüdőbaj?

Eza rendkívül fontos kérdés mindenkit foglalkoztat, a kit asztma, tüdő- és gégefő tuberkulózis, tüdőcsucsburut, tüdővész, makacs köhögés, elnyalkásodás vagy állandó rekedtség gyötör s eddig nem talált orvoslást. Minden ilyenféle beteg kap tőlünk teljesen ingyen egy próbacsomagot kitűnő dietétikus teáinkból. Ezek magasztalták, a kik eddig használták. Gyakorlott orvosok ezt a teát mint kitűnő dietikumot **tüdőtuberkulózis (tüdővész), asztma, krónikus gége- és gégefőhurut** ellen rendeltek és magasztalták. A tea nem titkos szer, Lieber-téle növényekből készül, a melyeket császári rendeletre szabadforgalomba bocsátottak. Ára olyan olcsó, hogy a legszegényebbek is használhatják. Mely minden betegnek minden rizikó nélkül alkalmas adjunk a tea kipróbálására s hogy a betegsége felől mindenkit fölvilágosíthassunk, elhatároztuk, hogy minden betegnek megküldjük a **Gyógyítható-e a tüdőbaj?** című német füzetet egy próbacsomag teával teljesen ingyen és bérmentesen. Tessék levelezőlapot írni **Puhlmann & Co** címre Berlin, 901. Müggelstrasse 25.

Cs. és kir. szabadalm.

sérvkötők

pnematikus gummi pelottával. Haskötők, hálygek és urak részére minden altesti betegség és lógó has ellen. Gummi görccser hársnyak. Műlábakat és műkezeket amputáltak részére, test-egyenestítő-, járó- és támpéket, mű- és támasztó füzőket, egyenestartókat a ferdennöltekek részére, —

valamint a betegpótláshoz tartozó összes eltketeket készít a technika legmodernebb elvei szerint, legutányosabb gyári árak mellett

KELETI J. cs. és kir. szabad. sérvkötők és testegyenestítő gépek gyára.

BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 17.

Legújabb haromazernél több ábrával ellátott képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Alapítva 1878.

Telefon 13-76.

Csak a Vulkan szén-vasaló jó!

A feneke nyílik, miáltal a hamu azonnal könnyen kihull. Minden más vasalóval szemben utólrhetetlen nagyszertű légvonat, úgy hogy nyolc perc múlva használható és állandóan egyformán tűzes. Közöséges faszénnel fűthető, még sincs szengaz! Nem kell fújtatni, nem kell lóbálni, tehát csodásan tiszta és gyors vasalás! A ruhák kiégetése vagy kezek megégetése kizárva. **Világszabadalom!**

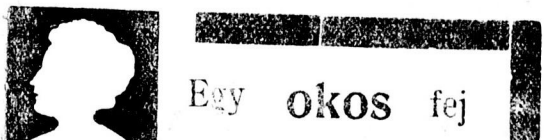
Ára szabadalmazott kézzelvezéssel együtt: esiszolva 8.50 K, nikkelezve 7.50 K, elpusztíthatatlanul zomancozva 8.50 K. Kapható minden vaskereskedésben és háztartási üzletben. Gyáros a világszabadalom-tulajdonos:

Arak és Fehér

Budapest, VIII. ker. József-körút 33. sz.

Telefon: 86-87.

Telefon: 86-71.

Egy okos fej

elsajátítja azon vi mányokat melyekkel a háziasszonyt meg ajándékozta.

Dr. Oetker sütőpora a 2. f. élesztő pótlásul szolgál, mellyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztekét lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudingpora a 2 f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző, nagyszertű és olcsó utóledelt nyújt.

Dr. Oetker vasilincukra a 12 f. csokoládé, tea, puding, tej, mártás és crème vanillizására szolgál és teljesen pótolja a drága vanillia esővet. Egy csomag tartalma 2-3 jó vanillia-csönek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden csomagon. Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogériában. V-nyek ingyen.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

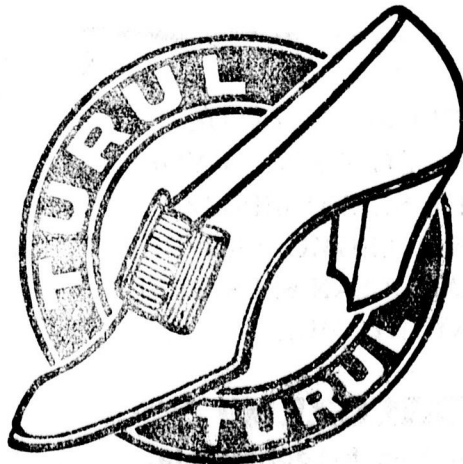
UTOLSÓ DIVAT!

Elragadó újdonságok

Báli- és Estélyi cipőkben

versenyen kívüli legolcsóbb gyári árakon.

Telefon 691.

Telefon 691.

„TURUL” cipőgyár n.-t.

a monarchia legnagyobb cipőgyára!

Debreczen, Piac-u. 48. Lényegesen nagyobbított és modern stílusban átalakított üzlethelyiség. Árjegyzék ingyen és bérmentve. 120 fiókraktár bel- és külföldön.

Bál után

összes ruháimat

tisztítás végett
Hrabéczyhez küldöm.

Piacz-utca 22. (Glück-cég). Csapó-utca 30. Hatvan-utca II.

Apró hirdetések.

Tíz szög 50 fill., mindegy további szög 5 fill.
Apróhirdetések előre fizetendők.

Butorokai, kongherendezéseket rakítáron tart
Bólint József asztalos (Csapó) Berek-utca 8.

Vár-utca 10. számú ház szabad kézből eladó.
Értekezhetni lehet Boross Izidornánál, Kossuth-
utca 2.

MÁJUS 1-RE EGY KISEBB SZABAD UD-
VART KERESÉK. KURUCZ BÉLA EÖTVÖS-
UTCZA 51. SZ.

CZÉGTABLAK, különféle nagyságban, eladók
Darabos-utca 7. sz. alatt.

KIADÓ LAKASOK. Csapó-utca 10. szám alatt
udvari lakás, az emeleten egy vagy két szo-
ba butor nélkül kiadó. Értekezhetni Csapó-
utca 10. az emeleten.

CSIZMADIAMESTEREK FIGYELMÉBE! Csiz-
maszárba való erős papíros jutányos árban
kapható Darabos-utca 7. sz. alatt.

GAZCSÓVEK különféle nagyságban eladók —
Bővebbet a kiadóhivatalban

Nemi bajoknál, húgyvesztés, tripper-kankóknál oszlik
LAKICIN CAPSULÁK, az ILLES-féle Santal-capsulák ezelőtt
használja. 3 korona beküldéssel ingyen postaköltséggel szállítja
ILLES ANTAL gyógyszerháza Szabadka.

Aki gyomorfájós, hűbeteg, étvégycsán,
levegynyodásban hajlandós, használja a némas
gyógyeszerét Stockerauban.

Aki szabályozni és erősíteni akarja tar-
tami jó emésztését, használja a
Schaumann-féle gyomorsót, tapasztalni fogja,
hogy más szerek elcsúsznak mily jól orá magát.

Gyomorsó eltávolítja azonnal a felesleges gye-
moranyagot és előmozdítja az
emésztést. Egy doboz ára 1 kor. 50 fillér.

Gyomorsó-pasztillák könnyelmű s kalle-
tást teszik a gyomorra. — Ára tetszőleg
phiolával a 10 gyomorsó-pasztillával kor. 1.50.
Postai szétküldés legkevesebb 2 doboz megrende-
lésnél — utánvétel

Schaumann gyógyszerész
Stockerauban.

Kapható minden gyógyszerertárban.

Neubauer János

sodronyműgyáros

a Stenczinger-ház lebontása miatt

irodahelyiségét és raktárát

a gyártelepre helyezte át.

Debreczen, Kétfalomb-utca 4. sz.

BUDAPEST SZÁLLODA

SZEGED, Aradi-utca 6.

(Tisza nagyszállóda függeléke.) Be-
járat a Klauzál-téri villamos vasút
megállójától.

Udvari szoba személyenként vilá-
gítással és kiszolgálással K 1. 60
Utcai szoba személyenként
villanyvilágítással és ki-
szolgálással. K 2.40

Ugy az utcai, mint az udvari szobák
tiszták és világosak. A környékbeli
közönség kedvelt szállója.

KÖHÖCÉS

rekedő és hurai ellen nincs jobb a

RETHY-féle pamutú cukorkáknál

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és ha-
tározottan RETHY-félét kérjünk, mivel
sok haszontalan utánzata van.

Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a
RETHY-név.

1 doboz ára 60 fillér. Mindenütt kapható.

HOROVITZ ZSIGMOND könyvnyomdája és hirlapkiadó vállalata

DEBRECZEN, Darabos-utca 7. szám (saját ház).

KÉT VILLANYERŐRE BERENDEZETT
TYPOGRAPH SZEDŐGÉPPSEL, GYORS-
SAJTÓVAL ÉS SEGÉDGEPEKKEL
UGYSZINTÉN A LEGMODERNEBB
BETŰFAJOKKAL DUSAN FELSZERELT
:: KÖNYVNYOMDA. ::

XLIV. évfolyam „DEBRECZEN“ XLIV. évfolyam
politikai napilap kiadóhivatala.

V. évfolyam „ESTI HIRLAP“ V. évfolyam
politikai napilap kiadóhivatala.

TELEFON
412.

IZLÉSES KIVITELBEN KÉSZÜLNEK:

Báli és esketési meghívók, feltűnő
falragaszok, ipari és kereskedelmi
nyomtatványok, árjegyzékek és
gyászjelentések gyorsan és pontosan.

KÜLÖNÖS GONDOT HELYEZEK
NYOMTATVÁNYOK JUTÁNYOS ÁRBAN
:: VALÓ ELKÉSZÍTÉSÉRE. ::

Nyomatott Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában, Debreczen, Darabos-utca 7. sz. Typograph szedőgépen szedve.